

دانشگاه در محور خدمت‌رسانی

جمعیت تحت پوشش مستقیم:

بر اساس آخرین نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰ مرکز آمار ایران و ضریب تصحیح بعدی، جمعیت تحت پوشش مستقیم خدمات سلامتی دانشگاه در سال ۱۳۹۲، بیش از ۲۸۰۳،۵۹۱ نفر برآورد شده است. جمعیت تحت پوشش مستقیم دانشگاه را مردم مناطق جنوبی و محروم تهران تشکیل می‌دهند. دانشگاه علوم پزشکی تهران در زمینه ارائه خدمات پزشکی فوق تخصصی، و آموزش و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و سایر مراکز سلامتی و تحقیقاتی، به تمام جامعه ایران خدمت‌رسانی می‌نماید. مواردی مانند تراکم جمعیت در استان تهران، پراکندگی بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی درمانی در مناطق مختلف شهرداری تهران، تخصص و شهرت پزشکان و اساتید وابسته به این دانشگاه، همگی می‌تواند از عواملی باشد که سبب شده، هر روز شاهد مراجعه انبوهی از مردم ساکن در مناطق مختلف استان تهران و دیگر شهرهای دور و نزدیک، برای درمان و استفاده از خدمات این دانشگاه باشیم. بر این اساس باید به این نکته مهم توجه شود که جمعیت برآورد شده، صرفاً شامل جمعیتی است که دانشگاه علوم پزشکی تهران، مستقیماً متولی نظارت و رسیدگی به امور بهداشتی آن شده و این دانشگاه مرزی را برای ارائه خدمت نمی‌شناسد.

واحدهای آموزشی - پژوهشی:

۱۴ دانشکده فعال (۱۱ دانشکده به اضافه ۳ دانشکده پردیس بین‌الملل) و مراکز تحقیقاتی متولی دوره دکتری تخصصی پژوهش، عهده‌دار آموزش دانشجویان، دستیاران تخصصی و فوق تخصصی شده‌اند که برای ادامه تحصیل، این دانشگاه را انتخاب کرده‌اند. در پایان سال ۱۳۹۲، تعداد قطب‌های علمی مصوب در حوزه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مجموع ۵۰ قطب (پیوست ۱) بود. از این تعداد ۱۵ مرکز آموزشی، پژوهشی شامل ۹ مرکز تحقیقاتی، ۴ بیمارستان و ۲ دانشکده این دانشگاه (که در ادامه این فصل اسامی و مشخصات آن‌ها ارائه شده است)، به عنوان قطب علمی کشوری در حوزه‌های تخصصی خود شناخته می‌شوند. ۱ پژوهشگاه، ۱۰ پژوهشکده، ۸۶ مرکز تحقیقاتی (۹ مرکز دارای ردیف مستقل بودجه، ۳۹ مرکز تحقیقاتی دارای موافقت قطعی و ۳۸ مرکز تحقیقاتی دارای موافقت اصولی از سوی شورای گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) همچنین ۵ مرکز رشد (که همگی مصوب هستند) از جمله دیگر ظرفیت‌های این دانشگاه برای بهبود سطوح ارائه خدمات و تولیدات علمی خود در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی است. علاوه بر مراکز تحقیقاتی دارای موافقت از سوی شورای گسترش وزارت متبوع، شورای دانشگاه با تأسیس و راه‌اندازی ۱۰ مرکز تحقیقاتی جدید هم موافقت نموده است.

طی سال ۱۳۹۲، ۱۳ ایستگاه تحقیقات سلامت شامل ایستگاه‌های کازرون، مشکین شهر و بندرعباس وابسته به دانشکده بهداشت، در سایر استان‌ها و شهرهای کشور فعالیت داشته‌اند.

این دانشگاه، ۱۶ بیمارستان آموزشی-درمانی تخصصی و فوق تخصصی در اختیار دارد. بر اساس آخرین ارزیابی معاونت درمان دانشگاه از بیمارستان‌های دانشگاهی، ۳ بیمارستان رتبه عالی و ۱۳ بیمارستان دیگر درجه ۱، ارزیابی شده‌اند. همچنین به منظور بهبود کیفیت ارائه خدمات، ۲۰ کلینیک ویژه در بیمارستان‌های دانشگاه راه‌اندازی شده است. علاوه بر این تعداد، ۱۹ بیمارستان وابسته به بخش خصوصی، سازمان تأمین اجتماعی، نهادهای خیریه، جمعیت هلال احمر نیز در منطقه تحت پوشش نظارتی دانشگاه واقع شده‌اند.

دانشجویان و اعضای هیأت علمی:

دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲، ۱۴۴۴۰ نفر دانشجو داشت. در میان دانشجویان دانشگاه، ۱۱۱۵۴ نفر (۷۷/۲ درصد) در مقاطع تحصیلات تکمیلی (Postgraduate) شاغل به تحصیل شده‌اند. در این بازه زمانی دانشگاه، ۱۹۵ نفر دانشجوی خارجی با تابعیت ۲۸ کشور مختلف داشت. بر اساس اطلاعات منتهی به پایان سال ۱۳۹۲، ۱۵۵۶ نفر عضو هیأت علمی، کادر علمی این دانشگاه را تشکیل داده‌اند که از این تعداد ۷۰۲ نفر (۴۵/۱ درصد) دارای مرتبه دانشیاری و استادی هستند. ۹۸۵ نفر (۶۳/۳ درصد) از اعضای هیأت علمی دانشگاه دارای قرارداد تمام وقت جغرافیائی، ۵۶۲ نفر (۳۶/۱ درصد) از آن‌ها دارای قرارداد تمام وقت جغرافیائی و تنها ۸ نفر (۰/۵ درصد) به صورت نیمه وقت با دانشگاه قرارداد همکاری داشته‌اند. اعضای هیأت علمی ۹/۰ درصد کل کارکنان دانشگاه، را شامل شده‌اند و نسبت دانشجو به هیأت علمی در دانشگاه، ۹ به ۱ است.

نیروی انسانی:

در انتهای سال ۱۳۹۲، ۱۵۷۰۸ نفر کارمند اداری و نیروی متخصص در واحدهای مختلف دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، اعم از حوزه‌های ستادی، دانشکده‌ها، بیمارستان‌ها، شبکه‌های بهداشتی و درمانی و مراکز تحقیقاتی شاغل بودند. ۳۸ درصد از کارکنان دانشگاه مرد و ۶۲ درصد آن‌ها زن هستند. همچنین ۵۴ درصد کارکنان غیر هیأت علمی دارای تحصیلات کارشناسی و بالاتر بوده‌اند و حدود ۴۶/۸ درصد از کارکنان غیر هیأت علمی دانشگاه را نیروهای رسمی و پیمانی و ۴۳/۸ درصد قراردادی بوده‌اند.

مراکز ارائه‌دهنده خدمات سلامت:

در سال ۱۳۹۲، ۲۰۱ آزمایشگاه، ۳۸۵ داروخانه، ۱۰۹ واحد پرتونگاری و ۱۱۴ واحد توانبخشی اعم از مراکز گفتار درمانی، شنوایی شناسی و فیزیوتراپی تحت نظارت دانشگاه، فعالیت داشته‌اند. از مجموع ۲۰۱ آزمایشگاه فعال در منطقه تحت پوشش نظارتی این دانشگاه، ۲۹ واحد به صورت شبانه‌روزی و ۱۵۰ واحد به صورت دو شیفت، ارائه خدمت می‌نمایند. همچنین به منظور سهولت در تأمین نیازهای دارویی بیماران، ۵۰ داروخانه شبانه‌روزی و ۳۲۹ داروخانه دو شیفت در منطقه تحت پوشش دانشگاه معجز ارائه خدمت گرفته و فعال هستند. ۹۶ مؤسسه تصویربرداری تشخیصی و درمانی هسته‌ای اعم از رادیولوژی، مرکز پرتو درمانی، مراکز پزشکی هسته‌ای و رادیوگرافی در منطقه تحت پوشش دانشگاه فعال بوده‌اند. از این تعداد ۳۷ واحد به صورت دو شیفت و ۱۷ مرکز به طور شبانه‌روزی ارائه خدمت نموده‌اند. ۱۹ مرکز مشاوره خدمات پرستاری و ۲۴۱ مرکز درمان سوء مصرف مواد مخدر بخش دیگری از مراکز ارائه خدمتی بوده‌اند که تحت نظارت دانشگاه به جامعه خدمات بهداشتی درمانی ارائه می‌نمایند.

تخت‌های بیمارستانی:

در سال ۱۳۹۲، ۵۸۲۵ تخت مصوب، ۴۶۰۹ تخت ثابت و ۳۹۶۸ تخت فعال در ۱۶ بیمارستان دانشگاهی دایر بود. تعداد تخت‌های ویژه بیمارستان‌های دانشگاه شامل تخت‌هایی که در بخش‌های مراقبت‌های ویژه مانند آی.سی.یو. و سی.سی.یو. قرار گرفته‌اند، ۵۸۳ تخت بوده است. بر این اساس تخت‌های ویژه این دانشگاه، ۱۴/۷ درصد کل تخت‌های فعال و ۱۰/۰ درصد تخت‌های مصوب را شامل شده است. علاوه بر ۱۶ بیمارستان دانشگاهی، نظارت بر امور درمانی ۱۹ بیمارستان غیر دانشگاهی (خصوصی، تأمین اجتماعی، خیریه، هلال احمر) نیز به این دانشگاه محول شده است. این بیمارستان‌ها در مجموع ۳۲۶۵ تخت مصوب، ۲۰۰۶ تخت ثابت و ۱۶۵۱ تخت فعال داشته‌اند. تعداد تخت‌های ویژه بیمارستان‌های غیردانشگاهی در بازه زمانی سال ۱۳۹۲، ۲۰۸ تخت بوده است. تعداد تخت‌های ویژه در بیمارستان‌های خصوصی، تأمین اجتماعی، خیریه و هلال احمر تحت نظارت دانشگاه، ۱۲/۶ درصد کل تخت‌های فعال و ۶/۴ درصد تخت‌های مصوب این بیمارستان‌ها بوده است.

پذیرش کل بیماران:

در سال ۱۳۹۲، در مجموع ۲،۹۶۵،۲۲۴ نفر به درمانگاه‌های عمومی، تخصصی و فوق تخصصی مراجعه نموده‌اند. در این سال ۲۳۹،۲۷۲ نفر نیز از خدمات بستری تحت نظارت دانشگاه در بیمارستان‌های دانشگاهی و درمانگاه‌های تابعه بهره‌مند شده‌اند. بر این اساس طی این سال پذیرش کل (سرپائی و بستری) بیمارستان‌های دانشگاهی ۳،۲۰۴،۴۹۶ نفر و نسبت مراجعین بستری به سرپائی، ۸/۱ درصد بوده است.

مراجعه بیماران به اورژانس:

در سال ۱۳۹۲، ۹۱۰،۰۵۵ نفر بیمار به اورژانس بیمارستان‌های دانشگاه مراجعه و خدمت دریافت نموده‌اند که از این تعداد ۷۴۶،۹۷۷ نفر به صورت عادی و ۱۶۳،۰۷۸ نفر به صورت اورژانس به بیمارستان‌های دانشگاهی مراجعه نموده‌اند. ۶۵ دستگاه آمبولانس فعال با کادر پزشکی مجهز، در بیمارستان‌های دانشگاهی و سایر مراکز بهداشتی و درمانی وظیفه انتقال بیماران و رسیدگی به امور اولیه درمان آن‌ها را بر عهده داشته‌اند. علاوه بر این تعداد، ۲۴ دستگاه آمبولانس نیز در اختیار بیمارستان‌های غیر دانشگاهی قرار داشته است.

اعمال جراحی:

در سال ۱۳۹۲، در مجموع ۱۳،۹۴۶ عمل سرپائی در درمانگاه اورژانس (۱۳،۴۸۵ عمل) و سایر درمانگاه‌های بیمارستان‌های دانشگاهی (۴۶۱ عمل) انجام شد. در این مدت ۱۸۶،۱۷۷ عمل جراحی مختلف بر روی بیماران بستری شده در بیمارستان‌های دانشگاهی صورت گرفته است. بر این اساس تعداد کل اعمال جراحی انجام شده بر روی بیماران (سرپائی و بستری) در ۱۶ بیمارستان تحت نظارت این دانشگاه، ۲۰۰،۱۲۳ مورد گزارش شد.

خدمات غذا و دارو:

انجام ۱۴۳۹ بازدید از واحدهای مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی و ۶۴۹ مورد نمونه برداری، صدور ۳۳۷۱ مجوز واردات، ترخیص ۱۰۶۰ محموله کالای وارداتی، پذیرش ۲۹۶۲ نمونه ارسالی جهت انجام آزمایش (میکروبی، شیمیایی و آنالیز دستگاهی)، صدور ۵۹ پروانه تأسیس داروخانه، ۱۸۸ مورد صدور پروانه مسئول فنی و ۳۹ مورد تمدید پروانه مسئول فنی داروخانه‌ها، ۱۳۴۳ فقره بازرسی از داروخانه‌ها و تکمیل و ارسال ۱۶۸ پرونده جهت رسیدگی به تخلف دارویی به مراجع ذیصلاح، از جمله محورهای دیگر خدمات رسانی در حوزه غذا و داروی این دانشگاه در سال ۱۳۹۲ بوده است.

واحدهای بهداشتی و مراکز ارائه دهنده مراقبت‌های اولیه بهداشتی:

در پایان سال ۱۳۹۲، ۴ مرکز مشاوره بیماری‌های رفتاری، ۲۰ واحد دیابت، ۲۰ واحد مبارزه با بیماری‌های غیرواگیر و ۱۸ واحد غربالگری نوزادان برای ارائه خدمات بهداشتی به جمعیت تحت پوشش دانشگاه، فعال هستند. تعداد مراکز ارائه دهنده مراقبت‌های اولیه بهداشتی، در منطقه تحت پوشش دانشگاه به شرح جدول زیر بوده است.

جدول ۱-۲- مراکز ارائه دهنده مراقبت‌های اولیه بهداشتی دانشگاه در سال ۱۳۹۲

تعداد			واحد بهداشتی
غیرفعال	فعال	مصوب	
۶	۵۰	۵۶	مرکز بهداشتی درمانی شهری
۰	۱۴	۱۴	مرکز بهداشتی درمانی روستایی
۰	۷	۷	مرکز بهداشتی درمانی شهری روستایی
۲	۴۵	۴۷	خانه بهداشت (روستایی)
۴۷	۱۰	۱۵۱	دولتی
	۹۴		مشارکتی

واکسیناسیون:

جدول ۱-۳- واکسیناسیون‌های انجام شده برای پیشگیری از بیماری‌های واگیردار توسط مراکز وابسته به دانشگاه در سال ۱۳۹۲

هپاتیت B	مننژیت (Meningitis)	دیفتری و کزاز بزرگسالان (توأم)	دیفتری، کزاز و سیاه‌سرفه (ثلاث)	ب.ث.ژ. (سل)	سرخک، سرخچه، اوریون (MMR)	فلج اطفال (poliovirus)
۴۷۲۶۵	۱۲۱۵۷	۴۳۸۹	۴۶۰۳۱	۳۹۵۹۶	۴۵۸۴۴	۴۶۶۱۱

پزشک خانواده:

جدول ۱-۴- پزشک خانواده مصوب، فعال و جمعیت تحت پوشش پزشک خانواده دانشگاه در سال ۱۳۹۲

پزشک خانواده روستایی		جمعیت تحت پوشش پزشک خانواده		تعداد خانوارهای تحت پوشش پزشک خانواده	
مصوب	فعال	شهری (زیر ۲۰ هزار نفر)	روستایی	شهری	روستایی
۳۶	۲۷	۷۱۸۱	۱۳۸۴۹۶	۵۸۸۱۸۱	۴۳۵۶۰

مراجعات سرپائی مراکز بهداشتی درمانی (شهری و روستایی):

جدول ۱-۵- مراجعات سرپائی (بار مراجعه) به مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی دانشگاه در سال ۱۳۹۲

پزشک عمومی	پزشک متخصص	دندانپزشک	پزشک خانواده	ارجاع پزشک خانواده به متخصص
۶۵۷۰۶۹	۲۴۰۵۴	۱۱۹۰۸۹	۱۶۱۲۶۱	۲۵۹۱